

Vec C-134/23

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

7. marec 2023

Vnútroštátny súd:

Symvoulio tis Epikrateias

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

3. február 2023

Žalobcovia:

Somateio „Elliniko Symvoulio gia tous Prosfyges“

Astiki Mi Kerdoskopiki Etaireia „Ypostirixi Prosfygon sto Aigaiο“

Žalovaní:

Ypourgos Exoterikon (minister zahraničných vecí, Grécko)

Ypourgos Metanastefsis kai Asylou (minister pre prisťahovalectvo
a azyl, Grécko)

Predmet konania vo veci samej

Žaloba o neplatnosť medzirezortného výnosu, ktorým sa stanovuje vnútroštátny zoznam bezpečných tretích krajín, pričom medzi bezpečné tretie krajiny pre žiadateľov o medzinárodnú ochranu s pôvodom zo Sýrie, Afganistanu, Pakistanu, Bangladéša a Somálska sa zaraďuje aj Turecko.

Predmet a právny základ návrhu na začatie prejudiciálneho konania

Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa podáva podľa článku 267 ZFEÚ a týka sa výkladu článku 38 smernice 2013/32.

Prejudiciálna otázka

Má sa článok 38 smernice 2013/32/EÚ v spojení s ustanovením článku 18 Charty základných práv Európskej únie vykladať v tom zmysle, že

(1) bráni vnútroštátnej (podzákonnej) právnej úprave, ktorá vo vzťahu k určitým kategóriám žiadateľov o medzinárodnú ochranu označuje ako všeobecne bezpečnú tretiu krajinu, ktorá napriek skutočnosti, že prevzala právnu povinnosť umožniť týmto kategóriám žiadateľov o medzinárodnú ochranu readmisiu na svoje územie, v skutočnosti dlhodobo (pokiaľ ide o prejednávajúcu vec, viac než dvadsať mesiacov) neumožňuje readmisiu týchto kategórií žiadateľov o medzinárodnú ochranu, a to bez preskúmania prípadnej zmeny tejto praxe v blízkej budúcnosti,

alebo v tom zmysle, že

(2) readmisia treťou krajinou nepredstavuje kumulatívnu podmienku prijatia vnútroštátneho (podzákonného) predpisu označujúceho tretiu krajinu ako všeobecne bezpečnú pre určité kategórie žiadateľov o medzinárodnú ochranu, ide však o kumulatívnu podmienku prijatia individuálneho aktu, ktorým sa konkrétna žiadosť o medzinárodnú ochranu zamietá ako neprípustná z dôvodu existencie „bezpečnej tretej krajiny“.

alebo v tom zmysle, že

(3) readmisia „bezpečnou treťou krajinou“ predstavuje otázku, ktorá sa má preskúmať až pri výkone rozhodnutia v prípade, že rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o medzinárodnú ochranu vychádza z dôvodu existencie „bezpečnej tretej krajiny“?

Príslušné ustanovenia medzinárodného práva

Ženevský dohovor o právnom postavení utečencov, podpísaný v Ženeve 28. júla 1951 [*Recueil des Traités des Nations Unies*, zb. 189, s. 150, č. 2545 (1954)], ktorý nadobudol platnosť 22. apríla 1954, zmenený a doplnený Protokolom týkajúcim sa právneho postavenia utečencov, podpísaným v New Yorku 31. januára 1967, ktorý nadobudol platnosť 4. októbra 1967: články 1 a 33.

Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podpísaný v Ríme 4. novembra 1950: článok 3.

Dohovor proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu, podpísaný v New Yorku 10. decembra 1984, ktorý nadobudol platnosť 26. júna 1987: článok 3.

Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach, schválený Valným zhromaždením Organizácie Spojených národov 16. decembra 1966, ktorý nadobudol platnosť 23. marca 1976: článok 7.

Uvedené ustanovenia práva Únie a judikatúra Súdneho dvora

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/95/EÚ z 13. decembra 2011 o normách pre oprávnenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva mať postavenie medzinárodnej ochrany, o jednotnom postavení utečencov alebo osôb oprávnených na doplnkovú ochranu a o obsahu poskytovanej ochrany (Ú. v. EÚ L 337, 2011, s. 9): najmä články 4 a 21.

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/32/EÚ z 26. júna 2013 o spoločných konaniach o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 180, 2013, s. 60, korigendum uverejnené v Ú. v. EÚ L 29, 2015, s. 17): odôvodnenia 18, 34, 44, 46 až 48 a 50, článok 31 ods. 2, články 33, 35, 38 a 39.

Charta základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“): články 18 a 19 ods. 2.

Rozsudky Súdneho dvora z 19. marca 2020, *Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Tomba)* (C-564/18, EU:C:2020:218); zo 14. mája 2019, *M a X (Odňatie postavenia utečenca)* (C-391/16, C-77/17 a C-78/17, EU:C:2019:403); z 13. septembra 2018, *Ahmed* (C-369/17, EU:C:2018:713); z 26. februára 2015, *Shepherd* (C-472/13, EU:C:2015:117); zo 7. novembra 2013, *X a i.* (C-199/12 až C-201/12, EU:C:2013:720) a z 21. decembra 2011, *NS* (C-411/10 a C-493/10, EU:C:2011:865).

Uvedené vnútroštátne predpisy

Zákon č. 4375/2016, Organizácia a fungovanie Azylového úradu, Odvolacieho orgánu a Úradu pre prijímanie a identifikáciu, zriadenie Generálneho sekretariátu pre prijímanie, prispôsobenie gréckych právnych predpisov ustanoveniam smernice [2013/32/EÚ], ustanovenia o zamestnávaní osôb požívajúcich medzinárodnú ochranu a ostatné ustanovenia (FEK A' 51/3.4.2016 a opravené znenie v A' 57/6.4.2016).

Zákon č. 4636/2019 o medzinárodnej ochrane a ostatné ustanovenia (FEK A' 169/1.11.2019), v znení zákona č. 4686/2020, Zdokonalenie právnych predpisov týkajúcich sa prisťahovalectva, zmena a doplnenie ustanovení zákonov č. 4636/2019 (A' 169), 4375/2016 (A' 51), 4251/2014 (A' 80) a ďalšie ustanovenia (FEK A' 96/12.5.2020) (§ 16 a 61): § 2 až 38, 83 až 86 a 92 ods. 1.

Zhrnutie skutkového stavu a konania

- 1 Dňa 3. júna 2021 došlo v súlade s § 86 zákona č. 4636/2019, konkrétne s príslušnými odsekmi 2 a 3 a na základe odporúčania riaditeľa Azylového úradu zo 14. mája 2021 k prijatiu medzirezortného výnosu č. 42799 štátneho tajomníka Ministerstva zahraničných vecí a ministra pre prisťahovalectvo a azyl s názvom „Určenie tretích krajín, ktoré sa označujú ako bezpečné, a stanovenie vnútroštátneho zoznamu v súlade s vymedzením podľa § 86 zákona č. 4636/2019 (A' 169)“ (FEK B' 2425/7.6.2021), ktorým sa rozhodlo o „zriadení vnútroštátneho zoznamu bezpečných tretích krajín, a to vrátane Turecka ako bezpečnej tretej krajiny v súlade s ustanoveniami § 86 zákona č. 4636/2019“ pre žiadateľov o medzinárodnú ochranu s pôvodom zo Sýrie, Afganistanu, Pakistanu, Bangladéša a Somálska.
- 2 Dňa 7. októbra 2021 podali žalobcovia, t. j. Somateio „Elliniko Symvoulio gia tous prosfyges“ (občianske združenie „Grécka rada pre utečencov“) a Astiki Mikerdoskopiki Etaireia „Ypostirixi Prosfygon sto Aigaio“ (nezisková organizácia „Podpora utečencov v Egejskom mori“), žalobu o neplatnosť vyššie uvedeného medzirezortného výnosu.
- 3 Na základe nového odporúčania riaditeľa Azylového úradu zo 7. decembra 2021 bol 15. decembra 2021 v rámci prehodnotenia a aktualizácie údajov, z ktorých vychádzal sporný medzirezortný výnos, prijatý na základe rovnakého ustanovenia zákona č. 4636/2019 medzirezortný výnos č. 458568, vydaný tými istými ministrami s názvom „Zmena a doplnenie medzirezortného výnosu č. 42799/3.6.2021 ministra zahraničných vecí a ministra pre prisťahovalectvo a azyl ‚Určenie tretích krajín, ktoré sa označujú ako bezpečné, a stanovenie vnútroštátneho zoznamu v súlade s vymedzením podľa § 86 zákona č. 4636/2019 (A' 169)““ (FEK B' 5949/16.12.2021), ktorým sa okrem iného Turecko opätovne označilo za bezpečnú tretiu krajinu pre uvedené kategórie žiadateľov o medzinárodnú ochranu, čiže žiadateľov s pôvodom zo Sýrie, Afganistanu, Pakistanu, Bangladéša a Somálska.

- 4 Dňa 3. marca 2022 predložili žalobcovia v nadväznosti na prijatie uvedeného výnosu „vyjadrenie s návrhom na pokračovanie v konaní“, ktorého cieľom je dosiahnuť jednak zrušenie medzirezortného výnosu č. 458568 z 15. decembra 2021 v časti, v ktorej sa Turecko opätovne označuje za bezpečnú tretiu krajinu pre vyššie uvedených žiadateľov o medzinárodnú ochranu, jednak pokračovanie konania týkajúceho sa pôvodne napadnutého medzirezortného výnosu a zrušenie tohto aktu.
- 5 Vnútroštátny súd, ktorý má vo veci samej rozhodnúť, t. j. Symvoulio tis Epikrateias (Štátna rada, Grécko) na plenárnom zasadnutí rozhodol, že prípustná je len žaloba o neplatnosť medzirezortného výnosu z 15. decembra 2021 (ďalej len „napadnutý výnos“).

Základné tvrdenia účastníkov konania vo veci samej

- 6 V predmetnej žalobe žalobcovia uvádzajú, že sporné označenie Turecka ako bezpečnej tretej krajiny pre päť vyššie uvedených kategórií žiadateľov o medzinárodnú ochranu je v rozpore s § 86 (najmä odsekom 5) zákona č. 4636/2019 a s článkom 38 (najmä odsekom 4) smernice 2013/32 – v spojení s odôvodnením 44 tejto smernice – keďže jednak sa „medzinárodnými dohodami“ nezabezpečuje možnosť readmisie uvedených cudzích štátnych príslušníkov dotknutou treťou krajinou, jednak, ako vyplýva z uvedených dôkazov, s ohľadom na príslušnú prax Turecka v danom ohľade nemožno vôbec oprávnene očakávať, že dotknutí žiadatelia o medzinárodnú ochranu by boli prijatí späť do tejto krajiny. V tejto súvislosti sa žalobcovia dovolávajú najnovšieho odporúčania Azylového úradu, t. j. odporúčania zo 7. decembra 2021, ktoré bolo základom prijatia napadnutého výnosu, v ktorom sa poukazuje na to, že „návraty z Grécka do Turecka boli od marca 2020 do dnešného dňa zmrazené“.

Zhrnutie odôvodnenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 7 Vnútroštátny súd predovšetkým poznamenáva, že v článku 35 smernice 2013/32 sa (v spojení s § 85 zákona č. 4636/2019) stanovuje, že určitú krajinu možno vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o medzinárodnú ochranu považovať za prvú krajinu azylu, ak je okrem iného splnená podmienka, že cudzinec, ktorý je žiadateľom, bude do tejto krajiny prijatý späť, kým v článku 38 uvedenej smernice týkajúcom sa koncepcie bezpečnej tretej krajiny sa v odseku 4 (v spojení s ustanovením § 86 ods. 4 zákona č. 4636/2019) stanovuje, že „ak tretia krajina neumožní žiadateľovi vstup na jej územie, členský štát zabezpečí prístup ku konaniu v súlade so základnými zásadami a zárukami kapitoly II [smernice 2013/32]“, čiže v danom prípade upravuje ďalšie skúmanie žiadosti o medzinárodnú ochranu, ktorá sa predtým posúdila ako neprípustná v zmysle ustanovení o bezpečnej tretej krajine.
- 8 Z uvedených ustanovení vyvodzuje vnútroštátny súd záver, že na rozdiel od článku 35 predmetnej smernice, ktorý podmieňuje uplatnenie pojmu prvej krajiny

azyly možnosťou readmisie cudzinca, ktorý požiadal o medzinárodnú ochranu, takouto krajinou, znenie ustanovenia článku 38 ods. 4 nestanovuje možnosť prijatia alebo readmisie dotknutého cudzinca treťou krajinou ako podmienku pre uplatnenie pojmu bezpečnej tretej krajiny.

- 9 Vnútroštátny súd pripomína ustálenú judikatúru Súdneho dvora, podľa ktorej na účely výkladu ustanovenia práva Európskej únie treba brať do úvahy nielen jeho doslovné znenie, ale aj jeho kontext a ciele sledované právnymi predpismi, ktorých je súčasťou (pozri najmä rozsudok z 26. februára 2019, Rimševičs a ECB/Lotyško, C-202/18 a C-238/18, EU:C:2019:139, bod 45).
- 10 S odkazom na rozsudok z 29 júla 2019 vyhlásený vo veci Torubarov (C-556/17, EU:C:2019:626, bod 53) vnútroštátny súd zastáva názor, že ustanovenia smernice 2013/32 týkajúce sa prípadov neprípustných žiadostí o medzinárodnú ochranu je potrebné vykladať aj s ohľadom na článok 18 Charty, tak, aby výklad slúžil cieľu sledovanému touto smernicou, ktorým je zabezpečiť čo najrychlejšie preskúmanie žiadostí o medzinárodnú ochranu. Tomuto cieľu zodpovedá odôvodnenie 18 smernice, podľa ktorého „je v záujme členských štátov aj žiadateľov o medzinárodnú ochranu, aby sa o žiadosti o medzinárodnú ochranu rozhodlo čo najskôr“, pričom daný cieľ sa odráža vo významnom počte ustanovení smernice, podľa ktorých sa úkony príslušných vnútroštátnych orgánov súvisiace s konaním o posúdení žiadosti o medzinárodnú ochranu majú skončiť „čo najskôr“ (pozri aj článok 31 ods. 2 smernice 2013/32).
- 11 Z tohto konkrétneho hľadiska treba článok 38 smernice 2013/32 (a následne § 86 zákona č. 4636/2019) podľa väčšinového názoru vnútroštátneho súdu vykladať v tom zmysle, že určitú tretiu krajinu nemožno označiť za bezpečnú, pokiaľ nie je zrejmé, že žiadateľ a o medzinárodnú ochranu bude možné prijať alebo prijať späť touto treťou krajinou, pretože v opačnom prípade by jednoducho došlo k predĺženiu lehoty na posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu, ako aj neistoty žiadateľa, pokiaľ ide o štatút jeho pobytu v krajine, v ktorej o medzinárodnú ochranu požiadal, navyše bez vylúčenia rizika jeho návratu do krajiny, v ktorej je vystavený prenasledovaniu. Ako aj možnosti narušenia medzinárodných vzťahov medzi štátmi. Vnútroštátny súd dodáva, že názor, podľa ktorého je možnosť prijatia alebo readmisie cudzinca, ktorý požiadal o ochranu, treťou krajinou podmienkou na označenie tretej krajiny ako bezpečnej, sa prejavuje v nezáväznom práve Rady Európy, zastáva ho časť teórie medzinárodného práva a osvojili si ho súdy z iných členských štátov Únie.
- 12 Okrem toho väčšina sudcov vnútroštátneho súdu zastáva tiež názor, že overenie splnenia podmienky týkajúcej sa možnosti prijatia alebo readmisie cudzinca bezpečnou treťou krajinou si vyžaduje posúdiť jednak existujúci právny stav v takejto krajine – t. j. či daná tretia krajina prijala takýto právny záväzok – jednak skutočnosť, či táto krajina skutočne plní svoje záväzky v danej oblasti. Z uvedeného vyplýva, že keď členský štát stanovuje vnútroštátny zoznam všeobecne bezpečných tretích krajín, a to s využitím príslušnej voľnej úvahy podľa článku 38 ods. 2 smernice 2013/32, takýto štát nemôže z vyššie

uvedeného dôvodu rýchleho posúdenia žiadostí o medzinárodnú ochranu označiť vo svojom právnom poriadku tretiu krajinu ako bezpečnú, pokiaľ predtým nepreskúmal, či bola predmetná podmienka – čiže možnosť prijatia alebo readmisie takouto krajinou – splnená vo vzťahu k obom vyššie uvedeným prvkom [t. j. z „právneho“ aj z „praktického“ hľadiska].

- 13 Podľa názoru dvoch sudcov vnútroštátneho súdu, ktorí vyjadrili nesúhlasné stanovisko, sa však prijatie podzákonného právneho aktu, ktorým sa tretia krajina označuje ako bezpečná pre konkrétne kategórie žiadateľov o azyl (podľa článku 38 ods. 2 smernice 2013/32 a § 86 ods. 2 a 3 zákona č. 4636/2019) obmedzuje len na všeobecné posúdenie skutočnosti, či daná krajina spĺňa kritériá uvedené v článku 38 ods. 1 smernice 2013/32 (§ 86 ods. 1 zákona č. 4636/2019). Naproti tomu, otázka, či určitá tretia krajina povolí alebo nepovolí žiadateľovi vstup na svoje územie, sa netýka všeobecnej bezpečnosti tejto krajiny, ale jej prístupnosti (v konkrétnom prípade), a preto súvisí výlučne s tým, že žiadosť sa musí zamietnuť ako neprípustná [v zmysle článku 33 ods. 2 písm. c) smernice], alebo sa vecne preskúma (podľa článku 38 ods. 4 smernice) (pozri rozsudok zo 14. mája 2020, FMS a i., C-924/19 PPU a C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, bod 153) čiže so skutočnosťou, ktorá je v zásade preskúmateľná až pri výkone rozhodnutia (pozri návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Pikamäe v spojených veciach FMS s i., C-924/19 PPU a C-925/19 PPU, EU:C:2020:294, najmä body 111, 114 a 127). V prípade, že sa preukáže, tak, ako v prejednávanej veci, že krajina, ktorú podzákonný predpis označuje vo vzťahu ku konkrétnym kategóriám žiadateľov o azyl ako bezpečnú tretiu krajinu, neprijíma po určitý čas žiadateľov o azyl, nevedie to k neplatnosti uvedeného podzákonného predpisu (o neplatný akt by išlo, ak by neboli splnené podmienky podľa článku 38 ods. 1 smernice 2013/32). S cieľom zaručiť praktickú účinnosť ustanovení smernice 2013/32 (ktorej účelom je zabezpečenie účinného, jednoduchého a rýchleho prístupu ku konaniu o uznaní medzinárodnej ochrany) vykladaných s ohľadom na články 18 a 47 Charty, je potrebné pripustiť, že ak je už v čase podania žiadosti o azyl známe, že tretia krajina neumožní žiadateľovi vstup na svoje územie, takúto žiadosť o azyl nemožno zamietnuť ako neprípustnú na základe pojmu bezpečnej tretej krajiny, ale treba ju vecne preskúmať v súlade s článkom 38 ods. 4 smernice 2013/32 (§ 86 ods. 5 zákona č. 4636/2019).
- 14 Okrem toho iní dvaja sudcovia vnútroštátneho súdu zastávajú názor, že vzhľadom na to, že otázka možného prijatia alebo readmisie cudzinca bezpečnou treťou krajinou sa má skúmať v čase výkonu rozhodnutia príslušného vnútroštátneho orgánu zamietajúceho žiadosť o medzinárodnú ochranu ako neprípustnú práve z dôvodu bezpečnej tretej krajiny, uvedená otázka nepredstavuje prvok zákonnosti právneho predpisu, ktorý označuje všeobecne bezpečnú tretiu krajinu, ani individuálneho aktu, ktorým sa dotknutá žiadosť zamietá.
- 15 Vnútroštátny súd dodáva, že na základe § 1 zákona č. 2926/2001 (FEK A' 139/27.6.2001) došlo k ratifikácii Dohody medzi Helénskou republikou a Tureckou republikou o spolupráci medzi Ministerstvom verejného poriadku Helénskej republiky a Ministerstvom vnútra Tureckej republiky pri potlačovaní

trestnej činnosti, najmä terorizmu, organizovaného zločinu, nedovoleného obchodu s drogami a nelegálneho prisťahovalectva z 20. januára 2020, v ktorej článku 8 sa stanovuje, že „Zmluvné strany spolupracujú pri potlačovaní nelegálneho prisťahovalectva. Až do uzatvorenia readmisnej dohody zmluvné strany umožnia opätovný vstup osobám, t. j. ich štátnym príslušníkom a štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí prekročili alebo sa chystajú nelegálne prekročiť hranice jednej zo zmluvných strán z územia druhej zmluvnej strany. Na tento účel zmluvné strany osobitným dokumentom čo najskôr spoločne vymedzia zásady a postupy potrebné na readmisiu dotknutých osôb“. Na vykonanie uvedeného článku 8 bol vypracovaný Vykonávací protokol z 8. novembra 2001, ktorý bol ratifikovaný na základe § 1 zákona č. 3030/2002 (FEK A' 163/15.7.2002).

- 16 Navyše, 16. decembra 2013 bola uzatvorená Dohoda medzi Európskou úniou a Tureckou republikou o readmisii osôb s neoprávneným pobytom, ktorá bola v mene Únie ratifikovaná rozhodnutím Rady Európskej únie zo 14. apríla 2014 (Ú. v. EÚ L 134, 2014, s. 3). V článku 4 tejto dohody s názvom „Readmisia štátnych príslušníkov tretích krajín a osôb bez štátnej príslušnosti“ sa stanovuje, že „1. Turecko na žiadosť členského štátu a bez toho, aby tento členský štát musel vykonať ďalšie formality, okrem tých, ktoré sa ustanovujú touto dohodou, readmituje všetkých štátnych príslušníkov tretích krajín alebo osoby bez štátnej príslušnosti, ktoré nespĺňajú alebo prestali spĺňať podmienky potrebné na vstup na územie žiadajúceho členského štátu, zdržiavanie sa alebo pobyt na ňom, ak sa v súlade s článkom 10 [súvisiacim s dôkazmi týkajúcimi sa štátnych príslušníkov tretích krajín a osôb bez štátnej príslušnosti] preukáže, že tieto osoby:...
- c) neoprávnene a priamo vstúpili na územie členských štátov po pobyte na území Turecka alebo tranzite cez jeho územie...“.
- 17 Následne, 15. októbra 2015 Turecko a Európska únia dohodli spoločný akčný plán na posilnenie spolupráce v oblasti podpory sýrskych štátnych príslušníkov s dočasnou medzinárodnou ochranou a tiež v oblasti riadenia migrácie v reakcii na krízu vyvolanú situáciou v Sýrii. Dňa 29. novembra 2015 sa hlavy štátov alebo predsedovia vlád členských štátov Únie stretli s tureckou stranou. Na základe tohto stretnutia sa rozhodli spustiť spoločný akčný plán a najmä zintenzívniť vzájomnú aktívnu spoluprácu týkajúcu sa migrantov, ktorí nepoživajú medzinárodnú ochranu, a to zamedzením cestovania do Turecka a Únie pri zabezpečení uplatňovania ustanovení bilaterálnych readmisných dohôd a rýchlym návratom migrantov, ktorí nepoživajú medzinárodnú ochranu, do krajín ich pôvodu. Ďalej, 18. marca 2016 bolo na internetovej stránke Rady Európskej únie vo forme tlačovej správy č. 144/16 uverejnené vyhlásenie, ktoré informovalo o výsledkoch „tretie[ho] stretnuti[a] od novembra 2015 venované[ho] prehĺbeniu vzťahov medzi Tureckom a EÚ, ako aj riešeniu migračnej krízy medzi „členmi Európskej rady a ich tureckým protivkom..
- 18 Z citovaných medzinárodných dokumentov je podľa vnútroštátneho súdu zrejmé, že autori dotknutého podzákonného predpisu správne usúdili, že Turecko prevzalo právnu povinnosť akceptovať za určitých podmienok readmisiu cudzincov žiadajúcich o medzinárodnú ochranu z Grécka. Podmienka vyplývajúca

z článku 38 ods. 4 smernice 2013/32 (a následne z § 86 ods. 5 zákona č. 4636/2019) je preto v súvislosti s prvým (t. j. „právnym“) hľadiskom splnená.

- 19 Pokiaľ však ide o druhé hľadisko týkajúce sa skutočného dodržiavania právnych povinností v danej oblasti Tureckom, táto podmienka nie je splnená, pretože sa nezdá, že by sa do Turecka spätne prijímali žiadatelia o medzinárodnú ochranu, ktorých žiadosť o medzinárodnú ochranu sa zamietla ako neprípustná z dôvodu „bezpečnej tretej krajiny“, ale naopak, ako sa výslovne uvádza v liste oddelenia Azylového úradu pre „postupy a vzdelávanie“ z 3. decembra 2021 sprevádzajúcom odporúčaním riaditeľa tohto úradu zo 7. decembra 2021, na základe ktorého došlo k prijatiu napadnutého výnosu, „návraty z Grécka do Turecka boli od marca 2020 do dnešného dňa [čiže dlhšie než 20 mesiacov] zmrazené, a to bez akéhokoľvek rozlíšenia právneho základu (vyššie citované medzinárodné dohody alebo spoločné vyhlásenie Európskej únie a Turecka), v súlade s ktorým sa takéto návraty nariadili.
- 20 Vnútroštátny súd zastáva ďalej názor, že nemožno akceptovať tvrdenie žalovaných, podľa ktorého napadnutý výnos nie je z tohto hľadiska postihnutý vadou, a to najmä preto, že sporné neuplatňovanie [spoločného vyhlásenia z 18. marca 2016] má byť dočasné a „[vzhľadom na okolnosti] viac či menej oprávnené“ v tom zmysle, že „Turecko v poslednom období dočasne neprijíma readmisie z dôvodu pandémie COVID (globálny a nepopierateľný fakt)“, keďže uvedené tvrdenie nepodporujú dôkazy založené do spisu. Okrem toho sa nezdá, že by príslušný orgán preskúmal možnosť zmeny postoja Turecka k tejto otázke v blízkej budúcnosti.
- 21 Z tohto dôvodu je podľa väčšinového názoru na výklad článku 38 smernice 2013/32 a § 86 zákona č. 4636/2019 potrebné žalobe vyhovieť a napadnutý výnos zrušiť v časti, v ktorej sa Turecko označuje ako bezpečná tretia krajina pre žiadateľov o medzinárodnú ochranu s pôvodom zo Sýrie, Afganistanu, Pakistanu, Bangladéša a Somálska. Naopak, zistenie, že žiadatelia o medzinárodnú ochranu boli skutočne prijatí na readmisiu, nepredstavuje podľa menšinového názoru prvok platnosti právneho aktu označujúceho tretiu krajinu ako všeobecne bezpečnú, je však relevantné v ďalších fázach správneho konania.
- 22 Vnútroštátny súd spresňuje, že Súdny dvor sa v prejudiciálnom konaní už zaoberal aj otázkou výkladu článku 38 smernice 2013/32. Konkrétne v spojených veciach C-924/19 PPU a C-925/19 PPU, FMS a i. (EU:C:2020:367) maďarský súd položil – v rámci konania o odvolaní proti individuálnemu aktu vnútroštátneho správneho orgánu – prejudiciálnu otázku, ktorou žiadal Súdny dvor o vysvetlenie, či z článku 33 ods. 1 a 2 písm. b) a c) a z článkov 35 a 38 smernice 2013/32 v spojení s ustanovením článku 18 Charty vyplýva, že readmisia treťou krajinou je jednou z kumulatívnych podmienok pre uplatnenie príslušných dôvodov neprípustnosti, teda pre prijatie rozhodnutia založeného na jednom z týchto dôvodov, alebo stačí overiť, že táto podmienka je splnená výlučne v čase výkonu takéhoto rozhodnutia. Súdny dvor však konštatoval neprípustnosť uvedenej otázky, pretože vnútroštátny súd nevysvetlil dôvod, pre ktorý dospel k záveru, že

odpoveď na túto otázku bola nevyhnutná pre vydanie rozhodnutia v konaniach, ktoré na ňom prebiehali (rozsudok zo 14. mája 2020, FMS a i., C-924/19 PPU a C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, body 172 až 174). Vnútroštátny súd však poukazuje na to, že generálny advokát Pikamäe vo svojich návrhoch v tejto súvislosti uviedol, že „zatiaľ čo existencia preukázaného prijatia späť je jednou z kumulatívnych podmienok prijatia rozhodnutia založeného na dôvode ‚prvej krajiny azylu‘, ktorý je uvedený v článku 33 ods. 2 písm. b) smernice 2013/32, prijatie alebo prijatie späť ‚bezpečnou treťou krajinou‘ sa musí overiť až v čase výkonu rozhodnutia založeného na rovnomennom dôvode uvedenom v článku 33 ods. 2 písm. c) tej istej smernice“ (návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Pikamäe v spojených veciach FMS a i., C-924/19 PPU a C-925/19 PPU, EU:C:2020:294, bod 127).

- 23 Na základe vyššie uvedených skutočností dospel vnútroštátny súd k záveru, že existujú dôvodné pochybnosti o význame článku 38 smernice, pričom z tohto dôvodu považuje za potrebné odložiť konečné rozhodnutie o podanej žalobe o neplatnosť v časti, v ktorej sa napáda označenie Turecka v napadnutom výnose ako bezpečnej tretej krajiny pre určité kategórie cudzincov, a položiť Súdnemu dvoru príslušné prejudiciálne otázky.
- 24 Na záver vnútroštátny súd navrhuje, aby sa tento návrh na začatie prejudiciálneho konania prejednal v skrátenej konaní podľa článku 105 Rokovacieho poriadku Súdného dvora, keďže otázky vo veci výkladu práva Únie, ktoré sú predmetom návrhu na začatie prejudiciálneho konania, sa vzhľadom na normatívnu povahu napadnutého dekrétu konkrétne týkajú veľkého počtu naliehavých prípadov, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia práva Únie v oblasti priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, najmä politík vzťahujúcich sa na hraničné kontroly, azyl a prisťahovalectvo (tretia časť hlava V kapitola 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie).